

A Pécsi Ítéltábla dr. Barbarics Ildikó ügyvéd által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - dr. Pap Gábor pártfogó ügyvéd (fél címe 2) által képviselt **alperes neve** (felperes címe) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Pécsi Törvényszék 2012. július 9. napján kelt 11.P.20.047/2012/12. számú ítélete ellen az alperes által 13. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán tárgyaláson kívül meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - helybenhagyja, míg a perköltségek viselésére vonatkozó részében részben megváltoztatja a következők szerint:

Mellőzi a felperes illetékvisszatérítési jogosultságára vonatkozó megállapítást.

Kötelezi a felperest, hogy leletezés terhe mellett 8 napon belül rójon le további 21.600 (huszonegyezer-hatszáz) forint elsőfokú eljárási illetéket.

Mellőzi az alperesnek a Magyar Állam javára 21.061 (huszonegyezer-hatvanegy) forint le nem rótt eljárási részilletékben történő marasztalását. Ehelyett kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 21.061 (huszonegyezer-hatvanegy) forint részperköltséget a felperesnek 15 napon belül.

A felperest a Magyar Állam javára terhelő részilleték összegét felemeli 27.000 (huszonhétezer) forintra.

A 48.000 (negyvennyolcezer) forint le nem rótt fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az alperes pártfogó ügyvédjének a másodfokú eljárásban felmerült díja az alperest terheli.

A felperes másodfokú eljárásban felmerült költségét maga viseli.
Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette kegyeleti jogát azzal, hogy a közeli hozzátartozója által ültetett diófát kivágatta és két hortenziabokrot átültette. Személyhez fűződő jogának megsértése miatt a diófa kivágásával összefüggésben 100.000 forint, míg a két hortenziabokor átültetésével összefüggésben 2 x 25.000 forint, összesen 150.000 forint nem vagyoni kártérítés, valamint a diófa értékének fele, azaz 40.000 forint kártérítés és ezen összegek után 2010. május 3. napjától számított törvényes mértékű késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Emellett az osztatlan közös tulajdonú telekingatlanon álló fabódé lebontására és az ennek során keletkezett bontási anyag elszállítására kérte kötelezni az alperest. Mindezeket túl arra is kérte őt kötelezni, hogy motorral a közös használatú területre ne hajtson be, azt csak a kerítés előtt indíthassa be.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül bontsa le a P, K út 000. szám alatt található, közös tulajdonukban álló ingatlanon álló bódét a 2009. július 8-án kelt megállapodásnak megfelelően, és az ennek során keletkező bontási anyagot szállítsa el. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Megállapította, hogy a felperes 32.400 forint illeték visszatérésére jogosult. Kötelezte az alperest 21.061 forint, a felperest 11.340 forint le nem rótt elsőfokú eljárási illeték külön felhívásra történő megfizetésére a Magyar Állam javára. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 46.150 forint perköltséget. Megállapította, hogy az alperes pártfogó ügyvédjének a díját 65 %-ban a felperes, 35 %-ban az alperes viseli.

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapított tényállás szerint a pécsi 36549. helyrajzi számú, "lakóház, udvar" megnevezésű ingatlan 3089/6772 arányban a felperes, a fennmaradó része pedig H.F-né és H.L.F. tulajdonában állt. 2009. szeptember 7. napján H. F-né és H.L.F. tulajdoni illetőségéből 2902/6772 hányadot megvásárolt az alperes.

Az ingatlanon két egymáshoz épült lakás áll, az utca felőli első lakást használja a felperes, míg a másodikat korábban H.L. és családja, jelenleg pedig az alperes. A peres felek 2009. július 8-án "Véleményezés a vagyonmegállapodási tervezethez" megnevezésű okiratot, majd 2009. szeptember 14-én "Megállapodás ingatlan használati megosztásáról" megnevezésű okiratot írtak alá tanúk előtt. A két okirat egybevetésével arra a következtetésre jutott az elsőfokú bíróság, hogy az alperes vállalta a közös területen lévő bódé lebontását és a bontási anyagok elszállítását. Ezért a Ptk.198.§-ának (1) bekezdése és 199.§-a alapján kötelezte őt a vállalása teljesítésére.

Az elsőfokú ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben annak megváltoztatását és a bódé lebontására történő kötelezésének mellőzését kérte. Állította, hogy a "Véleményezés a vagyonmegállapodási tervezethez" megnevezésű okirat nem keletkeztet kötelezettséget, mivel az csupán egy véleménynyilvánítás a használati megosztással kapcsolatban, a lebontásra vonatkozó kitétel a "Megállapodás ingatlan használati megosztásáról" megnevezésű okiratban már nem is szerepel. Állította, hogy az alkufolyamat eredményeképpen létrejött végső

megállapodás nem tartalmazta a bódélebontási kötelezettséget, mert ezt a felek valóságos akaratuknak megfelelően mellőzték.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében előadta, hogy azért nem került bele a végső megállapodásba a bódélebontási kötelezettség, mert abban közöttük vita már nem volt, így szükségtelennek tartották azt újból írásba foglalni. Az alperes bódélebontási kötelezettségéről már a "Véleményezés" megnevezésű okiratban megegyeztek, és ezt a megállapodást később sem módosították.

Kérte egyúttal az elsőfokú ítéletnek a pártfogó ügyvédi díj viselési arányára vonatkozó módosítását - elírás okán.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezés tárgyát képező bódéval összefüggésben a tényállást helyesen állapította meg, és a bizonyítékok okszerű mérlegelésével helytálló döntést hozott.

Kiemeli a másodfokú bíróság, hogy a 2009. július 8. napján kelt, "Véleményezés a vagyonmegállapodási tervezethez" megnevezésű okirat 2. oldalának 2. bekezdése kifejezetten azt rögzíti, hogy a bódé lebontása a bontási anyagok és szemét elvitelével együtt a 2-es tulajdonos feladata. Ekkor még H.L. volt a felperes tulajdonostársa (a 2-es tulajdonos), az alperes tulajdonjoga adásvétel címén 2009. szeptember 22. napján került bejegyzésre az ingatlan-nyilvántartásba. Az alperes pedig aláírásával igazoltan vállalta, hogy "a fentieket H.L. helyett átvállalom".

A bódé lebontásával kapcsolatos kötelezettség már valóban nem került bele a 2009. szeptember 14-én írásba foglalt használati megállapodásba. Azonban a P Törvényszékhez 11.P.20.047/2012/9/F/1. alatt csatolt fényképfelvételt és a P Bírósághoz 23.989/2011/1/F/5. alatt érkezett használati megállapodás mellékletét képező vázrajzot egybevetve egyértelmű, hogy a fabódét a szerződő felek 2009. szeptember 14-én már nem létezőnek tekintették, az a vázrajzon nem került feltüntetésre. A végső megállapodást aláíró vevő, leendő tulajdonos alperes tehát ekkor is úgy gondolta még, hogy a bódét le kell bontania.

Az elsőfokú eljárás során az alperes két ízben tett személyes nyilatkozatot a bódéra vonatkozóan: „A bódét nem bontom el, mert ezt személygépkocsi, illetőleg a motor tárolására használjuk, tulajdonképpen garázsként. A kerti szerszámokat is itt tárolom... nem értem, hogy miért kell nekem ezt elbontani.” (6. számú jegyzőkönyv 3. oldal 1. bekezdés) „A bódé lebontásával kapcsolatosan pedig fenntartom az előző tárgyaláson elmondottakat: tehát én jelzáloghitelt vettem fel a vásárláshoz és a felperes azt mondta nekem, hogy addig nem írja alá az ennek megfelelő hozzájáruló nyilatkozatot, amíg én nem írom alá a megállapodást vele úgy, ahogy ő szeretné.” (9. számú jegyzőkönyv 2. oldal)

E nyilatkozatokból az tűnik ki, hogy az alperes eredetileg sem akarta lebontani a bódét, szorult helyzetében vállalta azt. Egyetértett azonban a másodfokú bíróság az

elsőfokú ítélet indokolásával, miszerint nem igazolta az alperes, hogy a szerződéssel szemben bármilyen érvénytelenségi ok állna fenn, a szerződéstől pedig az alperes egyoldalúan nem térhet el.

A Ptk.205.§-ának (1) bekezdése rögzíti, hogy a szerződés a felek akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezésével jön létre. A Ptk.207.§-ának (1) bekezdése értelmében a szerződési nyilatkozatot vita esetén úgy kell értelmezni, ahogyan azt a másik félnek a nyilatkozó feltehető akaratára és az eset körülményeire tekintettel a szavak általánosan elfogadott jelentése szerint értenie kellett. Ugyanezen jogszabályhely (5) bekezdése kimondja, hogy a felek titkos fenntartása vagy rejtett indoka a szerződés érvényessége szempontjából közömbös.

A fentiekre tekintettel az elsőfokú bíróság helyesen kötelezte az alperest a bódé lebontására és a szemét elszállítására. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét ezért fellebbezett részében helybenhagyta a Pp.253.§-ának (2) bekezdésére figyelemmel.

Az alperes fellebbezésével összefüggésben a bíróság rámutat arra, hogy a Pp.235.§-ának (1) bekezdése értelmében új tényállítás akkor tehető az elsőfokú eljárás befejezését követően, ha az új tény az elsőfokú határozat meghozatalát követően jutott a fellebbező fél tudomására. Fellebbezési hivatkozása pedig, hogy a bódé lebontása azért nem került a végső megállapodásba, mert az alkufolyamat végén ezt mellőzték, olyan új indok, amelyre az elsőfokú eljárásban nem hivatkozott. A fent írtak szerint ez a hivatkozás egyébként is alaptalan, teljesen ellentétben áll az alperes tárgyalási jegyzőkönyvbe vett személyes nyilatkozataival.

Az elsőfokú bíróság ugyan nem fejtette ki indokait a motorral összefüggésben, azonban azt egyik fél sem sérelmezte, ezért a másodfokú bíróság e kérdéssel nem foglalkozott.

A Pp.253.§-ának (3) bekezdése alapján a bíróság a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül a le nem rótt illeték vonatkozásában megváltoztatta az elsőfokú bíróság ítéletét, mert az az illetékre vonatkozó részében nem helytálló.

A felperes több kereseti kérelmet terjesztett elő. Elsődlegesen a személyiségi jogsértés megállapítását és kártérítés megfizetését kérte az alperestől. Személyiségvédelmi perben több polgári jogi igény együttes érvényesítésekor az eljárási illeték alapjául a kártérítés összege szolgál. Ha azonban a megállapítás meg nem határozható perértéke magasabb, mint a követelt kártérítés, akkor a meg nem határozható perérték az eljárási illeték alapja (EBH1999.94.).

Az Itv.39.§-ának (3) bekezdés *b)* pontja értelmében a törvényszék előtt első fokon indult peres eljárásban a megállapítási kereset meg nem határozható perértéke a kereset benyújtásának idején 450.000 forint volt. Így a személyiségi jogsértéssel, vagyoni és nem vagyoni kártérítéssel összefüggésben az elsőfokú bíróság előtt

folyó perben a perérték 450.000 forint volt, annak az Itv.42.§-a (1) bekezdésének *a)* pontja alapján írt 6 %-a pedig 27.000 forint. Ebben a vonatkozásban a per valóban tárgyi illetékfeljegyzési jogos, ahogy azt az elsőfokú bíróság írta, az Itv.62.§-ának (1) bekezdés *b)* pontja alapján. A pernek ebben a részében a felperes pervesztes lett, ezért az őt terhelő illeték összegét a másodfokú bíróság felemelte a Pp.81.§-ának (1) bekezdése és az Itv.74.§-ának (3) bekezdése folytán alkalmazandó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§-ának (2) bekezdése alapján 27.000 forintra.

Emellett arra kérte kötelezni az alperest, hogy a használatában lévő motorral ne hajtson be a közös használatú területre, azt csak a kerítés előtt indíthassa be (9. számú jegyzőkönyv utolsó bekezdés). E kereseti kérelem meg nem határozható perértéke 450.000 forint a fent említettek szerint. Emellett a bódé elbontására és a bontási anyag elszállítására kérte kötelezni az alperest, melyre a szintén meg nem határozható perérték 450.000 forint. E két kereseti kérelemre a tárgyi illetékfeljegyzési jog nem terjed ki. E két kereseti kérelemre tehát a felperesnek le kellett volna rónia 54.000 forint eljárási illetéket. Ehhez képest csak 32.400 forint illetéket rótt le. Ezért a bíróság leletezés terhe mellett - az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 113.§-ának (1) bekezdése - hívta fel a felperest a különbözeti illeték, azaz 21.600 forint lerovására, egyúttal mellőzte a felperes illetékvisszatérítési jogosultságának megállapítására vonatkozó rendelkezést.

A nem illetékfeljegyzési jogos kereseti kérelmekkel összefüggésben a felperes a bódéra lett pernyertes, így 27.000 forint illetéket az alperes lenne köteles megfizetni a felperes javára a Pp.81.§-ának (1) bekezdése alapján. Mivel azonban a fellebbezés korlátai kötik a másodfokú bíróságot, ezért az elsőfokú bíróság ítéletében rögzített 21.061 forint összegről rendelkezhetett csupán a másodfokú bíróság. Azt így az alperes nem a Magyar Állam javára, hanem a felperes javára köteles megfizetni a fenti indokokra tekintettel.

A másodfokú bíróság a felperes fellebbezési ellenkérelmével összefüggésben utal arra, hogy az ítéletet csak az elsőfokú bíróság javíthatja ki. Ellenkező esetben a másodfokú bíróság elvonná az elsőfokú bíróság hatáskörét. Mellőzte azonban a másodfokú bíróság a Pp.248.§-ának alkalmazását, mivel a másodfokú bíróság által megállapított pertárgyértékhez viszonyítva, a felperes csupán 33.33 %-ban lett pernyertes. Így az elsőfokú bíróság ítéletében a pártfogó ügyvédi díj viselésére meghatározott arány kerekítve tulajdonképpen helyes.

A másodfokú bíróságnak a fellebbezési perérték alapján 48.000 forint le nem rótt másodfokú eljárási illetékről kellett rendelkeznie (Itv.39.§-ának (3) bekezdés *c)* pontja és az Itv.46.§-ának (1) bekezdése). Az alperes pervesztes lett, ezért a Pp.78.§-ának (1) bekezdése alapján, az elsőfokú eljárás után engedélyezett költségmentességére is figyelemmel, a fellebbezési illetéket az állam viseli a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§-ának (1) bekezdése és 14.§-a szerint.

A pervesztes alperes saját pártfogó ügyvédjének díja ugyanezen indokoknál fogva szintén az alperest terheli.

Fellebbezési ellenkérelmében a felperes is előterjesztett egy nem teljesíthető kérelmet, ezért - a Pp.81.§-ának (1) bekezdésére tekintettel - úgy rendelkezett a bíróság, hogy a másodfokú eljárásban felmerült költségét a felperes maga viseli.

P é c s , 2013. február 21.

dr. Döme Attila s.k. a tanács elnöke, dr. Vogycska Petra s.k. előadó bíró, Gáspárné dr. Baranyabán Judit s.k. bíró